

Klinický protokol a SOP pre pacientov vyžadujúcich operačný výkon v odbore hrudníková chirurgia

Rozhodnutie o poskytnutí zdravotnej starostlivosti v odbore hrudníková chirurgia sa prijíma na indikačnom seminári konkrétneho pracoviska hrudníkovej chirurgie (na Slovensku sú 4 centrá hrudníkovej chirurgie). Pri rozhodovaní sa posúdi stupeň naliehavosti, vplyv diagnózy na zdravotný stav pacienta, riziká následkov z odloženia výkonu, posúdi sa zložitosť výkonu, možné komplikácie a zváži sa súčasná epidemiologická situácia v súvislosti so šírením COVID 19. Pacienti sa pri posudzovaní zatriedia do jednotlivých skupín podľa klinického protokolu predloženého hlavným hygienikom.

Pre pacienta, ktorý bude schválený na plánovaný operačný výkon v odbore hrudníková chirurgia navrhujem tento algoritmus:

COVID negat pacient nepredstavuje žiadnu hrozbu z hľadiska šírenia choroby COVID 19 a teda by mal byť pripravovaný a operovaný ako štandardne v odbore hrudníková chirurgia.

COVID 19 susp. pacient by mal byť testovaný dostupnou metódou, ak sa jedná o plánovaný výkon, tento bude realizovaný až keď sa pozitivita u pacienta vylúči. Takéto vyšetrenie, pokiaľ ide o plánovaný výkon, by malo byť realizované ambulantne. Ak ide o akútny výkon, pacient bude otestovaný počas hospitalizácie, nesmie však dôjsť k omeškaniu, kvôli testovaniu. Ak situácia a stav pacienta v prípade akútneho výkonu nedovoľuje čakať na výsledky testu, bude sa postupovať ako v prípade pozitívneho pacienta.

COVID19 pozit pacient plánovane operovaný nebude, tak ako i pri iných vírusových a bakteriálnych aktívnych chorobách, k plánovanému výkonu sa pristúpi až po odoznení choroby a po negatívnom otestovaní. V prípade akútneho výkonu sa postupuje podľa klinického protokolu hlavného hygienika.

Vzhľadom na to, že 90% pacientov, ktorí podstupujú výkon v odbore hrudníková chirurgia, vyžadujú minimálne na 24 hodín lôžko JIS alebo ARO, budú títo pacienti zaraďovaní podľa kapacitných možností príslušného JIS/ARO oddelenia.

Pacienti v odbore hrudníková chirurgia, ktorí boli indikovaní na operačný výkon podstúpia predoperačnú prípravu, v rámci ktorej absolvujú interné predoperačné a ARO predoperačné vyšetrenie, kompletne funkčné vyšetrenie pľúc prípadne iné doplňujúce vyšetrenia, potrebné na zhodnotenie ich schopnosti podstúpiť operačný výkon. Táto príprava prebieha ambulantne, niektoré vyšetrenia sa doplnia v prípade potreby v rámci hospitalizácie.

Zoznam diagnóz:

Vzhľadom na to, že v pôvodnom zozname diagnózy v odbore hrudníková chirurgia chýbali, uvádzam zoznam všetkých diagnóz, ktoré by mali v súčasnej situácii byť chirurgicky riešené:

- Nádory pľúc – potvrdené malignity, nodulárne lézie CT verifikované, nádory po indukčnej liečbe, intrabronchiálne nádory aj benígneho charakteru, metastázy

- Mediastinálna lymfadenopatia – diagnostické a stagingové operácie ako napr. MSC a VATS
- Intersticiálne pľúcne procesy vyžadujúce diagnostiku chirurgickou cestou
- Sekvestrácia pľúc, bronchiektázie, absces pľúc a zápalové choroby pľúc vyžadujúce operačnú liečbu
- Stenóza trachey benígnej a malígnej etiológie
- Nádory mediastína – resekčné výkony, diagnostické výkony
- Nádory hrudnej steny, sterna, defekty a poranenia hrudnej steny
- Poranenia bránice, poruchy funkcie bránice
- Nádory pažeráka, divertikle pažeráka, achalázia pažeráka a iné poruchy motility
- Symptomatická hiátová hernia nad 4 cm, paraezofageálna hernia, up side down stomach
- Ezofageálne fistuly – komunikácie s dýchacími cestami
- Zápalové choroby mediastína
- Empým hrudníka, fluidothorax, hemothorax, chylotorax
- Kompresívna štítna žľaza – útlak trachey, prípade veľkoobjemná štítna žľaza so zasahovaním retrosternálne či intratorakálne
- Endokrinne aktívne nádory v kompetencii hrudníkovej chirurgie
- Trauma hrudníka

Vypracoval: Doc. MUDr. Miroslav Janík, PhD, hlavný odborník MZ SR pre hrudníkovú chirurgiu